

VÕRU MUUSIKAKOOL HUVIÕPPE POISTEKOORI ÕPPEKAVA

1. EESMÄRGID

Poistekoori kui laulukooli eesmärgiks on lauluhimuliste poiste mitmekülgne areng muusikamaailmas. Muusikat kuulates, lauldes, analüüsidest ja instrumenti mängides arendada noortes:

- muusikalist taju;
- tundemaailma;
- muusikalist maitset;
- omandada algteadmisi muusikateooriast (noot, rütm, meloodia kujundamine ehk fraseerimine, astmetaju jne.) ja ajaloost (helilooja, teose ajastu jne.).

Muusikalistest eeldustest kujunevad muusikalised võimed vaid aktiivses muusikalises tegevuses ja rikkalike muusikaliste muljete korral.

Kooslaulmine aitab kujuneda isiksusel, kes:

- peab lugu enesest ja kaasinimestest;
- austab isamaad ja emakeelt;
- hindab headust ja ilu;
- mõtleb loovalt, loogiliselt ja kiiresti;
- oskab oma tegevust eesmärgistada ja hinnata;
- suudab valida, otsustada ja vastutada;
- oskab ja mõistab vajadusel heade tulemuste saavutamiseks teha tööd, on valmis koostööks;
- mõistab pidevõppe tähtsust.

2. ÕPPEAINETE LOETELU

- Ettevalmistuskoor (6-8 aastased)
- Põhikoor A rühm (9-13 aastased)
- Põhikoor B-rühm 12-16 aastased)

3. ÕPPE SISU

Kooriõpetuse sisuks on:

- Laulmine
- Muusika kuulamine
- Rütmika (meetrumi tunnetamine)
- Noodilugemise oskus(ka noodi lugemise oskus)
- Esinemised
- Kontserdi külastused

Rühmad on komplekteeritud vastavalt poiste muusikalisi, ealisi ja individuaalseid võimeid arvestades. Õppekava ei dikteeri rühmade ainekavade, materjalide ega tehnika valikut (see sõltub paljudest teistest asjaoludest nagu erinevatel aastatel poiste erinev kontingent, laulupeo aastatel laulupeo repertuaar), vaid annab oskuste arendamiseks suunad ja tasemenõuded.

Õpetaja on kooritegevuse kavandaja ja looja ning musitseerimistahte innustaja.

3.1. Ettevalmistuskoor (6-8 aastased)

Maht tundides: 3 tundi nädalas koorilaul, 35 õppenädalat + suvised laululaagrid ja laulupidu

Õpilaste arv rühmas: 10-15 poissi

Ettevalmistuskoor on kaheaastane tsükkel. Sellesse rühma saavad tulla poisid alates 5.-6. eluaastast. Muusikalist testimist ei ole. Tunnid toimuvad kaks korda nädalas. Kesksel kohal tunnis on laulud ise ja nendest tulenev elamus ning rõõm.

Esimene õppeaasta on ühehäälsuse, valdavalt mänguline periood.

Valede laululiste harjumuste (lõug ees, teistest üle karjumine, sõna keskel hingamine jmt) likvideerimine ja õigete kujundamine

Algastme poisil puudub veel püsiv tähelepanu, kuid nad on väga vastuvõtlikud kõigele uuele ja huvitavale. Seoses sellega peab õpetuse sisu sisaldama erinevate harjutuste liike. Selles eas on koorilaulu kui õpetuse peamiseks ülesandeks **lapse musitseerimistarbe rahuldamine**.

TÖÖ RÜTMIGA JA LIIKUMISMÄNGUD:

- muusika saatel liikumine(laulumängud), kus tegevuse käigus areneb fantaasia ja loovus, emotsionaalsus, koordineerimine;
- kehapillid;
- rütmipillidel musitseerimine ja nende kasutamine laulude saateks.

MUUSIKA KUULAMINE

Oluline on kuulata head muusikat. Pala kuulamisega kaasneb selle analüüs ja tutvutakse mõistetega rõõmus, kurb, elav, rahulik, solist, ansambel, orkester, koor, kõrge, madal jne.

LAUMINE JA HÄÄLE KUJUNDAMINE

Vastavate meetodiliste harjutustega järk-järgult õigete laulmisoskuste omandamine, eesmärgiks jõuda kogu hääleaparaadi valitsemiseni s.o. ilusa laulmiseni:

- õige hingamine;
- vaba ja ilus toon;
- selge diktsioon;
- ilmikas ja loomulik laulu esitus;
- puhas intonatsioon (individuaalne töö helikõrguste eraldamisvõime ja helikõrguste tabamisvõime väljaarendamisega).

HARMOONIAATAJU VÄLJAKUJUNDAMINE

Praktiseeritakse lihtsamat kahehäälsust nii saatepillidega kui vokaalselt.

Algastme õpetaja põhiline töö on poisi muusikaliste võimete avastamine, seetõttu ei pea rühmaga liitudes omama eelnevaid muusikalisi teadmisi-oskusi.

Esimesel õppeaastal saavad ka selgeks koori kui väikese ühiskonna reeglid:

- õige laulumehe asend nii istudes kui seistes;
- jälgi koorijuhti ja tee õigesti järele;
- kuula ja näe teisi;
- kätega ei räägita;
- koorikaaslast ei tohi alt vedada (põhjuseta puudumised, eriti esinemistel);
- me kõik kokku oleme ühesilbiline sõna – KOOR.

Teine õppeaasta.

Jätkub muusikaliste eelduste kujundamine muusikalisteks võimeteks: hääle, hingamise ja kuulmise arendamine.

Astmetaju välja kujunemine ja lisandub kohatine kahehäälsus (harmooniataju kujundamine). Võimekamad lülituvad II poolaastal põhikooriga töösse, kus nad võtavad osa kõigest põhikooriga tegemistest.

3.2. Põhikooriga rühm (9-13 aastased)

Maht tundides: 4 tundi nädalas, 35 õppenädalat + suvised laululaagrid ja laulupidu

Õpilaste arv rühmas: 12-15 poissi

Uutel rühmaga liitujatel ei eelda suuri muusikalisi võimeid. Need tuleb selles rühmas individuaalselt välja arendada.

3.3.Põhikoor B-rühm 12-16 aastased)

(Staažikamad, võimekamad ja häälemurde alguses)

Maht tundides: 6 tundi nädalas (4 tundi koor, 2 tundi soolo- ja ansambllaul), 35 õppenädalat + suvised laululaagrid ja laulupidu

Õpilaste arv rühmas: 12-15 poissi

Põhikoor B-rühm on valikkoosseis, mis on kujunenud poistest, kellel on vähemalt 4 aastane koorilaulu kogemus.

Selles astmes toimub häälte liigitamine vastavalt tämbrile ja diapasonile häälerühmadesse (võimalik kuni 4-hääline segakoor)

Vokaaltehnilise töö peamine eesmärk on nauditava mitmehäälsuse saavutamine.

Süvendatult vastavate harjutustega arendada:

- meloodiataju;
- harmooniataju;
- rütmitaju;
- improvisatsioonitaju.

Vokaaltehniline töö toimub selles astmes teadlikumalt ja vastavate metoodiliste võtetega ning on nõudlikum.

Kooslaulu paremate tulemuste saavutamiseks ja muusika-alaste teadmiste täiendamiseks on:

- õpetaja vestlused koos video või CD materjali abil
- spetsialistide poolt mentorkoolitused
- hääleseade õpetajate läbiviidavad õppetunnid teemal - Hääleaparaat ja selle töö kus poistekoori poiss saab ka teoreetilisi teadmisi (hääle õige tekitamine; õige hingamine (laululine- ja tavahingamine); häälikute tekitamine(diktsioon, pikad noodid); sõnarütmi ja muusikarütmi suhe; resonaatorite ja hääleregistrite kasutamine; häälemurde probleemid; astmetaju süvendamine(intonatsioon))

Koorilaul kui ansambllaul on üks keerulisemaid kooslaulmise vorme. Hea tulemuse saavutamiseks peab poiss selles vanuses oskama teadlikult:

- oma häält kuulata
- oma häält juhtida
- oskuslikult sobitada oma häält teiste häälerühmadega

Poistekooris laulmise vanuseline iga erineb suuresti tüdrukute koorist. See on lühenenud seoses järjest varem algavale poiste häälemurde probleemide tõttu. Häälemurdes poisse kohtab juba 4. klassis. On jõutud seisukohale, et pidevalt lauldes algab poistel häälemurre hiljem ja häälemuutused toimuvad nn. valutumalt, sujuvamalt, seega on soovituslik ka häälemurdes poisil kindlasti laulmist jätkata. Aga siiski ettevaatlikumalt, piire tunnetades, mitte häälepaeltele haiget tehes.

Poistekoori repertuaarivaliku tingivad:

- laulupidude ja võistulaulmiste/konkursside kohustuslik repertuaar
- igal aastal erinevad koorikoosseisude võimalused
- tähtpäevalised esinemised (jõul, vabariigi aastapäevad, kevad ja emadepäev jne.)
- iga aastased traditsioonilised reklaam-kontserdid erinevates maakonna õppeasutustes (lasteaiad, koolid)

Hindamine:

- üldjuhul sõnaline hinnang (koorikontserdi analüüs ja tunnustav hinnang)
- muusikakooli tänukirjad (käskkirjad/kiidukirjad)
- osalemine konkurssidel ja võistulaulmistel (auhinnaliste kohtade puhul diplomid)
- vabariiklikud kategooriasse laulmised (hindeline ja žürii vastava tunnustuse omistamine)